

การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด

๑. นโยบายและแนวความคิดในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด

การที่รัฐบาลมีนโยบายในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ก็เนื่องจาก ใ้มีความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของการกระจายอำนาจ และรัฐบาลก็ได้กำหนดเป็นนโยบายให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นการปฏิบัติงานในระดับจังหวัดให้มากขึ้น นโยบายของรัฐบาลดังกล่าวมีผลคือหลายประการ ที่สำคัญคือเป็นการกระจายอำนาจ ซึ่งแต่เดิมอำนาจบริหารส่วนใหญ่อยู่ในส่วนกลาง ก่อให้เกิดความล่าช้า และทำให้จังหวัดเป็นผู้เสนอโครงการย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ดีกว่าส่วนกลาง การปฏิบัติงานตามแผนและโครงการต่าง ๆ ในระดับจังหวัดย่อมทำได้ใกล้ชิดและรวดเร็วกว่า^๑

สำหรับแนวความคิดในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดนั้น

นายบุญชู โรจนเสถียร รองนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวว่าการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้มีการพัฒนาท้องถิ่นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เป็นสิ่งที่ต้องกระทำโดยปรับปรุงแก้ไของค์การบริหารพร้อมกันไป แก่ไ้ระบบงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้มีประสิทธิภาพสูง ซึ่ง

---

^๑สุธี สิงห์เสน่ห์ "นโยบายของรัฐบาลในการจัดหางบประมาณจังหวัด,"

คำบรรยาย ณ ศูนย์สารนิเทศลยปฏิบัติราชการ สำนักงบประมาณ, ๒๕๒๓ (ฉีกสำเนา.)

หากไม่สามารถกระจายอำนาจในการบริหารออกไปสู่ท้องถิ่นได้อย่างจริงจังผลของงานคงจะมีประสิทธิภาพได้ยาก เพราะผู้ปฏิบัติงานในท้องถิ่นซึ่งรู้เรื่องรวมรู้เหตุการณ์ในท้องถิ่นก็กลับไม่ใช่เป็นผู้ตัดสินใจ ไม่ใช่เป็นผู้วินิจฉัยการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขภาวะการณ์ที่ไม่ดีในท้องถิ่นให้หมดไป^๑

เนื่องจากนโยบายและแนวความคิดในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดเกี่ยวข้องกับเรื่องของการกระจายอำนาจอยู่มาก ในที่นี้จึงจะขอแนะนำแนวความคิดเกี่ยวกับการรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจมาแสดงไว้ดังนี้

๒. แนวความคิดเกี่ยวกับหลักการกระจายอำนาจ และหลักการรวมอำนาจ

การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจนี้ได้มีผู้เสนอแนวความคิดไว้มากมายหลายความคิดเห็นต่างกัน แต่ในหลักการสำคัญแล้วตรงกัน อันอาจสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ คือ

๒.๑ หลักของการรวมอำนาจปกครอง (Centralization)

ศาสตราจารย์ประยูร กาญจนกุล ได้อธิบายเกี่ยวกับหลักการรวมอำนาจไว้ว่า เป็นหลักที่วางระเบียบบริหารราชการโดยมอบอำนาจการปกครองไว้แก่ราชการบริหารส่วนกลาง อันได้แก่กระทรวง ทบวงกรมเมืองต่าง ๆ ของรัฐ และมีพนักงานเจ้าหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งขึ้นต่อกันตามลำดับชั้นของการบังคับบัญชาเป็นผู้ดำเนินการปกครองตลอดอาณาเขตของรัฐ กล่าวโดยสรุปก็คือ มีการรวมอำนาจทั้งหมดไว้ในส่วนกลาง และการใช้อำนาจการปกครองกระทำโดยพนักงาน ซึ่ง

^๑ บุญชู โรจนเสถียร, "การจัดทำงบประมาณในระดับจังหวัด ปี ๒๕๒๕," คำบรรยาย ณ ศูนย์สารนิเทศลปปฏิบัติราชการ สำนักงานประมาณ, ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ (อัครสำเนา.)

เป็นผู้แทนราชการบริหารส่วนกลาง ทั้งนี้เพื่อเป็นการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการปกครอง และรักษาไว้ซึ่งเอกภาพในการปกครองของรัฐ^๑

การรวมอำนาจปกครองมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑. รวมกำลังทหาร และตำรวจให้ขึ้นแก่ส่วนกลาง เพื่อให้การดำเนินการบังคับบัญชาเป็นไปโดยสิทธิ์ขาด และทันที่ ในกรณีที่เป็นต้องใช้กำลังบังคับเป็นการให้อำนาจแก่ราชการบริหารส่วนกลาง ในการรักษาความสงบภายในให้โดยลึกลับ

๒. รวมอำนาจวินิจฉัยสั่งการไว้ที่ส่วนกลาง ที่สำคัญได้แก่ อำนาจในด้านการบริหารงานคลัง การบริหารงานบุคคล และด้านการควบคุมการบริหาร

๓. ลำดับชั้นการบังคับบัญชา หลักสำคัญของการรวมอำนาจอยู่ที่การติดต่อสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้บังคับบัญชา และผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยมีระเบียบวินัยเป็นเครื่องบังคับและผู้มีอำนาจบังคับต้องมีความรับผิดชอบในราชการที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติไปตามคำสั่งของตน

นอกจากนี้การรวมอำนาจการปกครองอาจปรากฏในรูปการแบ่งอำนาจการปกครอง (Deconcentration) และแบ่งอำนาจการวินิจฉัยสั่งการบางส่วนให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้แทนราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งออกไปปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาค แต่เจ้าหน้าที่เหล่านั้นยังสังกัดในส่วนกลาง และการตัดสินใจในการดำเนินการเหล่านั้นก็ว่าต้องได้รับความเห็นชอบจากส่วนกลางด้วย^๒

^๑ ประยูร กาญจนกุล, ถ้อยอธิบายกฎหมายปกครอง เล่ม ๑ (พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมือง, ๒๕๕๑), หน้า ๑๗๗ - ๒๐๑.

^๒ สมพงษ์ เกษมสิน, การปกครองของไทย (นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๕), หน้า ๗๕.

๒.๒ หลักของการกระจายอำนาจการปกครอง การกระจายอำนาจ (Decentralization) แยกออกได้เป็น ๒ ความหมาย

๑. การกระจายอำนาจตามอาณาเขต (Decentralization Territoriale) ซึ่งหมายถึงการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการ หรือบริหารสาธารณะ ภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเอง

๒. การกระจายอำนาจตามกิจการ (Decentralization per Services) หมายถึงการมอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้มีอิสระในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับเทคนิคของงานนั้น^๑

สำหรับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในลักษณะการกระจายอำนาจนั้น อาจจะเป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากราษฎร หรือโดยการแต่งตั้งจากราชการส่วนกลางก็ได้ สำคัญในการกระจายอำนาจนั้น อยู่ที่ว่าท้องถิ่นนั้นมีอิสระในการปกครองตนเอง (Autonomy) บางประการจากส่วนกลางก็เป็นอันใช้ได้^๒

หลักการกระจายอำนาจการปกครอง ศาสตราจารย์ ประยูร กาญจนกุล ได้ให้ความหมายของหลักการกระจายอำนาจการปกครองไว้ว่า เป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจ

^๑ ชำนาญ ชูบุรณ์, การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจทางปกครองของ กฎหมายไทย (พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๐๘), หน้า ๙.

^๒ ชูวงศ์ ฉายะบุตร, "ความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น," ใน บทความและรายงานสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น (พระนคร : โรงพิมพ์ของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๕), หน้า ๒๒.

ปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่น ๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับความบังคับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลาง กล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ รัฐมอบอำนาจหน้าที่บางอย่างในการปกครอง ซึ่งเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการอยู่ ให้องค์กรอื่นมีได้เป็นส่วนหนึ่งของราชการบริหารส่วนกลางรับไปดำเนินการเอง^๑

กล่าวโดยสรุปจากคำนิยามดังกล่าว การกระจายอำนาจการปกครองน่าจะหมายความว่าโอนอำนาจการตัดสินใจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่นให้ดำเนินการเองโดยอิสระ ไม่ต้องขึ้นอยู่กับความบังคับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลาง

ลักษณะของการกระจายอำนาจมีดังนี้

๑. มีองค์กรที่เป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากราชการบริหารส่วนกลาง มีเจ้าหน้าที่ และงบประมาณของตนเองไม่ขึ้นตรงต่อราชการบริหารส่วนกลาง
๒. มีอิสระในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากราชการบริหารส่วนกลาง
๓. มีการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขององค์กรนั้น ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ราษฎรในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด

อย่างไรก็ตามในการกระจายอำนาจการปกครองนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจทางการคลังควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้เพราะว่าการที่ท้องถิ่นจะสามารถ

---

^๑ ประยูร กาญจนกุล, คำอธิบายกฎหมายปกครอง เล่ม ๑, หน้า ๑๘๘.

ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนได้มากน้อยแค่ไหนนั้น บ่มขื่นอยู่กับรายได้ เป็นสำคัญ
ดังนั้น การกระจายอำนาจการปกครอง โดยปราศจากการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลังที่
เพียงพอ นั้นจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจที่สมบูรณ์^๑

ในที่นี้ใคร่นำเอาข้อเสนอแนะแนวทางการกระจายอำนาจทางการเมืองการคลังมาแสดง
เพื่อประกอบการศึกษาวิจัย คือ ในการกระจายอำนาจนั้น รัฐบาลควรทบทวนนโยบาย
เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจใน ๒ ด้าน คือ
การกระจายอำนาจความรับผิดชอบ และ การกระจายอำนาจทางการเมืองการคลัง^๒

๑. การกระจายอำนาจความรับผิดชอบ การรวมอำนาจการปกครองไว้ที่
ส่วนกลางมากเกินไปนั้น นอกจากจะก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการบริหารราชการแล้ว ยัง
เป็นช่องที่ก่อให้เกิดการช่อรายทุจริตบังหลวง และการรังแกประชาชนผู้ลุ่มจจริตอีกด้วย ดังนั้น
เพื่อที่จะลดข้อเสียหลายต่าง ๆ ดังกล่าว รัฐบาลควรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วน
ร่วมในการบริหารงานให้มากขึ้นโดย

ประการแรก รัฐบาลจะต้องทำการทบทวนเสียใหม่ว่างานที่หน่วยงานของ
รัฐบาลรับผิดชอบอยู่ในชนบทนั้น มีงานในหน้าที่ใดบ้างที่รัฐบาลควรจะปล่อยให้
ของท้องถิ่น และรัฐบาลจะต้องพยายามอย่างจริงจังที่จะมอบอำนาจต่าง ๆ ดังกล่าว
ให้แก่ท้องถิ่น

---

^๑ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, การคลังท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ
การคลังในประเทศไทย (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๒),
หน้า ๒๓.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔๔ - ๒๕๑.

ประการที่สอง รัฐบาลจะต้องยึดถือนโยบายที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นให้มากที่สุด เช่น ในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยคำนึงถึงความเหมาะสม และความพร้อมเพียงของประชาชนเป็นสำคัญ ตัวอย่างเช่น ระยะเวลาเดียวหัวก่อนนั้น อาจจะใช้ระบบการแต่งตั้งจากรัฐบาลกลางร่วมกับการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น

๒. การกระจายอำนาจทางการคลัง เมื่อมีการกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่ท้องถิ่นแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องกระจายอำนาจทางการคลังควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้เพราะว่า โดยการกระจายอำนาจการปกครองโดยปราศจากการกระจายอำนาจทางการคลังที่เพียงพอแล้ว หน่วยงานท้องถิ่นย่อมทำอะไรไม่ได้ดังเช่นในปัจจุบัน

สำหรับอำนาจทางการคลังของหน่วยงานท้องถิ่นทุกรูปที่เป็นอยู่ในขณะนี้ มีฐานะทางรายได้ที่จำกัด โดยมีที่มาของรายได้ดังนี้^๑

๑. ภาษีท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บ (Local Levied Taxes) ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องถิ่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่น ๆ

๒. ภาษีอากรที่ท้องถิ่นร่วมเก็บกับรัฐบาลกลาง (Surcharge Taxes) ได้แก่ ภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา อากรมหรสพ เป็นต้น

๓. ภาษีที่แบ่งกับรัฐบาลกลาง (Shared Taxes) ได้แก่ ภาษีค่าธรรมเนียมรถยนต์ หรือล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัด เป็นต้น

---

^๑ อรรถิ์ ชรรณีโน, ความรู้ทั่วไปทางการคลัง, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิชิต ๒๕๑๘), หน้า ๓๖๓.

๔. รายได้อื่น ๆ ได้แก่ ค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม รายได้จากทรัพย์สินและเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

จากอำนาจทางการคลังซึ่งหน่วยงานท้องถิ่นมีอยู่จำกัดนั้น มีข้อเสนอแนะแนวทางในการกระจายอำนาจทางการคลังในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายได้ ดังนี้^๑

๑. ให้มีการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และภาษีใหม่ ๆ ซึ่งจะช่วยให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

๒. ในการจัดการเงินเพื่อมาช่วยเหลือหน่วยงานท้องถิ่น ให้พิจารณาจัดสรรรายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีการค้า ร้อยละ ๑๐ ของรายได้ดังกล่าว ซึ่งจะทำให้หน่วยงานท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นมาก

๓. ในการพิจารณาให้เงินอุดหนุนแก่แต่ละจังหวัดนั้น ให้ใช้ตัวกำหนด ๓ ตัว เป็นเครื่องกำหนดตามอัตราส่วนต่าง ๆ ที่พิจารณาตามความเหมาะสม ซึ่งตัวกำหนดทั้ง ๓ ได้แก่

๑) จำนวนประชากรในแต่ละจังหวัด

๒) รายได้ต่อหัวของประชากรในจังหวัดนั้น

๓) เป้าหมายของรัฐบาลที่มีต่อแต่ละจังหวัด หรือแต่ละภูมิภาค

---

^๑ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, การคลังท้องถิ่นและการกระจายอำนาจการคลังในประเทศไทย, หน้า ๒๔๗ - ๒๕๐.

๔. ผู้ครุการกำหนดเงินช่วยเหลือที่กำหนดขึ้นตามข้อ ๓ ดังกล่าวนั้น อาจจะเพิ่มเติมตัวกำหนดอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ถ้าหากสามารถทำได้ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดสรรเงินช่วยเหลือที่จะให้แก่แต่ละจังหวัดเป็นไปอย่างเหมาะสม และยุติธรรม และควรจะได้มีการทบทวนการช่วยเหลือดังกล่าวทุก ๆ ๔ ปี

การจัดสรรเงินเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในชนบท โดยที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยนั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องทำ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการกระจายอำนาจแก่ประชาชนในท้องถิ่น รัฐบาลควรหันมาพิจารณาการจัดระบบการให้เงินอุดหนุนแก่ท้องถิ่นอย่างจริงจังมากขึ้น

จากนโยบายและแนวความคิดในการกระจายอำนาจซึ่งได้กล่าวมาแล้ว รัฐบาลจึงได้ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารจากที่บกลางไปยังส่วนภูมิภาค โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารมากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ ซึ่งการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดนี้ จะได้กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นมาของการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดในตอนต่อไป

๓. ความเป็นมาของการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด

นับตั้งแต่ได้มีการปรับปรุงการบริหารการคลังและการงบประมาณในปี พ.ศ. ๒๔๘๕^๑ โดยได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในการจัดส่งเจ้าหน้าที่ PAS (Public Administration Service) มาช่วยในการปรับปรุงดังกล่าว

^๑ ไพศาล ชัยมงคล, งบประมาณแผ่นดิน ทฤษฎีและปฏิบัติ, หน้า ๑๒๓.

รัฐบาลได้คำวิจารณ์ว่างบประมาณมีความสำคัญในการบริหารประเทศเป็นอันมาก สมควรจะได้จัดตั้งหน่วยราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากรมขึ้นมาทำหน้าที่โดยเฉพาะ จึงได้มีการจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๒ ขึ้น โดยให้สำนักงบประมาณ สังกัดอยู่ในสำนักนายกรัฐมนตรี

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้มีการปฏิรูประบบงบประมาณ ซึ่งเดิมงบประมาณของประเทศไทยใช้แบบที่เรียกว่า "งบประมาณแบบแสดงรายการ" (Line - Item Budget) หรือที่เรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า "งบประมาณแบบประเพณี" (Conventional Budget) ซึ่งเป็นแบบของงบประมาณที่แสดงให้เห็นแต่เพียงว่าในการบริหารงานนั้น ๆ จะจ่ายเป็นค่าคน ค่าสิ่งของ ค่าบริหารอย่างละเท่าไร จึงมองไม่ออกว่าในรายการจ่ายต่าง ๆ นั้น จะอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง เพียงใด จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขทั้งประเภทหมู่ และแบบของการควบคุมงบประมาณให้ผิดไปจากเดิม เพื่อเข้าสู่มาตรฐานของการงบประมาณที่ดี ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ การงบประมาณของประเทศไทยก็เปลี่ยนแปลงไปเป็นแบบที่เรียกว่า "งบประมาณแบบแสดงผลงาน" หรือ "งบประมาณแบบปฏิบัติการ" ^๑ (Performance Budget) ซึ่งเป็นงบประมาณแบบที่แสดงให้เห็นว่าหน่วยราชการใดจะทำอะไร มีเป้าหมายอย่างไร และจะใช้เงินเท่าใด การจัดทำงบประมาณแบบนี้มีประโยชน์ทั้งในด้านการจัดทำงบประมาณ และการควบคุมงบประมาณ ตลอดจนด้านการบริหารของส่วนราชการต่าง ๆ เอง

ต่อมาเมื่องบประมาณแผ่นดินของประเทศไทยได้ขยายตัวมากยิ่งขึ้น ประกอบกับความสลับซับซ้อนของลักษณะงาน ทำให้การบริหารงบประมาณที่ผ่านมาขาดความคล่องตัว เนื่องจากอำนาจหน้าที่ในการจัดทำ และการบริหารงบประมาณรวมอยู่ที่ส่วนกลาง

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๒๗.

แทบทั้งสิ้น ซึ่งก่อให้เกิดความล่าช้า และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง และรวดเร็ว

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ รัฐบาลจึงได้มี นโยบายที่จะกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณจากส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาค เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีความรวดเร็วในการปฏิบัติหน้าที่ยิ่งขึ้น^๑ โดยคณะรัฐมนตรีได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ขึ้น เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยมีหลักการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณให้เกิดประโยชน์ สมบูรณ์มากกว่าแต่ก่อน

เนื่องจากการกระจายอำนาจในการบริหารงบประมาณจากส่วนกลางไปยัง ส่วนภูมิภาคเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล^๒ และการบริหารงบประมาณจังหวัด ยัง เป็นเรื่องใหม่ที่ไม่เคยดำเนินการมาก่อน กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดให้มีการประชุม

---

^๑ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์, นโยบายของรัฐบาล, เอกสารบันทึกการประชุม สัมมนาผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย อธิบดี ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ผู้ว่าราชการจังหวัดที่วราชอาณาจักร วันที่ ๑๕ - ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล (กรุงเทพฯ : กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, ๒๕๒๓), หน้า ๓.

^๒ บุญชู โรจนเสถียร, นโยบายเร่งด่วนทางเศรษฐกิจของรัฐบาล, เอกสาร บันทึกการประชุมสัมมนา ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย อธิบดี ผู้บัญชาการตำรวจ ภูธรภาค ผู้ว่าราชการจังหวัดที่วราชอาณาจักร วันที่ ๑๕ - ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล (กรุงเทพฯ : กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง มหาดไทย, ๒๕๒๓), หน้า ๑.

สัมมนาเพื่อชี้แจงแนวนโยบาย และรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณจังหวัด ในการประชุมสัมมนาผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย อธิบดี ผู้บัญชาการตำรวจนคร และผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วราชอาณาจักร ในระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ นอกจากนี้ยังได้มีการจัดประชุมหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารงบประมาณจังหวัดด้วย

อย่างไรก็ตามจากการที่การกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณเป็นนโยบายเร่งด่วน การออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ จึงเป็นการเร่งรีบเพื่อประกาศใช้ได้ทันในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ แม้ว่าจะได้มีการประชุมสัมมนาเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วก็ตาม การบริหารงบประมาณจังหวัดในระยะแรกก็ยังคงสับสน และเกิดปัญหาบางประการคือ

๑. ลักษณะงาน โครงการบางอย่าง ซึ่งกำหนดให้ใช้งบประมาณจังหวัด ไม่สามารถดำเนินการในจังหวัดได้ เนื่องจากจำเป็นต้องอาศัยผู้ชำนาญการ หรือช่างเทคนิคเฉพาะอย่าง เช่น งานสำรวจออกแบบ และควบคุมการก่อสร้าง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคเฉพาะด้าน

๒. สำหรับการมอบอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๕ ในทางปฏิบัติ ยังมีความแตกต่างกันในวิธีการ และขอบเขตการมอบอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณให้แก่หัวหน้าหน่วยงานของคนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด การมอบอำนาจในลักษณะดังกล่าว ก่อให้เกิดความสับสนในการบริหารงบประมาณจังหวัด

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในระยะแรก นายกรัฐมนตรีอาศัย

อำนาจตามความในข้อ ๑๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณ
ในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ จึงได้วินิจฉัยปัญหา และ
สั่งการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ตามรายละเอียดในหนังสือสำนักงบประมาณ
ที่ สร ๐๓๐๒/ว ๑๔๗๖ เรื่องการวินิจฉัยปัญหา และสั่งการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๓^๑

นอกจากนี้ เพื่อให้การบริหารงบประมาณจังหวัดสามารถตอบสนองนโยบาย
ของรัฐบาลในการกระจายอำนาจการบริหารไปสู่ส่วนภูมิภาค คณะรัฐมนตรีจึงได้กำหนด
ให้มีการปรับปรุงแก้ไขวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุ โดยได้ออกระเบียบสำนักนาย-
กรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓
และสำนักงบประมาณก็ได้ปรับปรุงแก้ไขวิธีการบริหารงบประมาณ โดยได้ออกระเบียบ
ว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๒๔ เพื่อให้
สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด
ดังกล่าวด้วย

ในที่นี้ผู้เขียนใคร่ขอชี้ให้เห็นถึงสาระสำคัญของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓
ซึ่งเป็นระเบียบฯ ฉบับแรกที่ใช้เป็นหลักในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด

---

^๑ รายละเอียดโปรดดูหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ สร ๐๓๐๒/ว ๑๔๗๖
เรื่องการวินิจฉัยปัญหา และสั่งการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ
บริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๓.

๘. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด
ในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหาร

จากคำปรารภของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหาร
งบประมาณในระดับจังหวัด ในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ระบุไว้ว่า
"โดยที่เป็นการสมควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหาร
งบประมาณให้เกิดประโยชน์สมบูรณ์ขึ้นกว่าก่อน คณะรัฐมนตรีจึงกำหนดระเบียบนี้ขึ้น
ไว้....."

คำปรารภของระเบียบดังกล่าวเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะให้มีการ
กระจายอำนาจการบริหารไปยังส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะในก้าการบริหารงบประมาณ
จังหวัดในแต่ละจังหวัด ซึ่งแต่เดิมอำนาจในการบริหารงบประมาณในจังหวัดส่วนใหญ่
อยู่ที่ส่วนกลาง และนโยบายดังกล่าวนี้ นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการที่จะก้าวไปสู่การตั้ง
งบประมาณที่จังหวัดในโอกาสต่อไป

๒. นิยามศัพท์ต่าง ๆ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับ
จังหวัด ในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๓ ให้นิยามศัพท์ต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับระเบียบนี้ คือ

"งบประมาณจังหวัด" ให้หมายความถึง งบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ ของส่วนราชการ ซึ่งตั้งไว้เพื่อบำเนินงานในจังหวัดต่าง ๆ

นอกจากกรุงเทพมหานคร และงบประมาณรายจ่ายรายการใด หมวดใด จะเป็นงบประมาณจังหวัดจะต้องเป็นไปตามที่สำนักงบประมาณกำหนด ซึ่งสำนักงบประมาณก็ได้กำหนดขึ้นไว้แล้วตาม "เอกสารเล่มสี่ฟ้า" ที่ได้แจกจ่ายไปยังส่วนราชการ และจังหวัดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

"ส่วนราชการ" ในระเบียบนี้ให้หมายความถึง ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ คือ กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงาน หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมคอกองรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น^๑ นอกจากนี้ยังมีส่วนราชการบางแห่งที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ นี้คือ กระทรวงกลาโหม กระทรวงยุติธรรม และทบวงมหาวิทยาลัย

"หน่วยงานภูมิภาค" หมายความว่า หน่วยงานของส่วนราชการซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ ไม่ว่าหน่วยงานนั้นจะดำเนินงานในระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอ

"หน่วยงานส่วนกลาง" หมายความว่า หน่วยงานของส่วนราชการซึ่งเป็นราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ นอกจากกรุงเทพมหานคร

"การบริหารงบประมาณ" ตามระเบียบฯ นี้ให้หมายความถึงการบริหารงบประมาณจังหวัดเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการซื้อทรัพย์สิน และจ้างเท่านั้น และจะสั่งซื้อ สั่งจ้าง ได้เฉพาะในส่วนที่อยู่ในอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการตามที่ได้กำหนดไว้

---

^๑ "พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒," ราชกิจจานุเบกษา ๗๖ (๒๗ ตุลาคม ๒๕๐๒) :

ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกฤษฎีกา คือ อำนาจในการสั่งซื้อ หรือสั่งจ้าง
 ครั้งหนึ่งของหัวหน้าส่วนราชการไม่เกิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท^๑ และในการบริหาร
 งบประมาณตามระเบียบนี้ให้รวมถึงการบริหารงบประมาณในการก่อสร้างหรือปรับปรุง
 สิ่งก่อสร้าง หรือที่ดินซึ่งส่วนราชการเป็นผู้ทำเองอีกด้วย

"หัวหน้าหน่วยงานภูมิภาค" หมายความว่า ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ
 ประจำจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร
 ราชการแผ่นดิน

"หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลาง" หมายความว่า ข้าราชการซึ่งเป็นผู้บังคับ
 บัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานส่วนกลาง

"เงินจัดสรร" ให้หมายความว่า เงินจัดสรรตามระเบียบการเบิกจ่าย
 เงินจากคลัง คือ เงินประจำวงที่อนุญาตให้เบิกกับคลังจังหวัด โดยกำหนดวงเงินและ
 ให้หมายความว่ารวมถึงเงินที่เจ้าของงบประมาณในราชการบริหารส่วนกลางแบ่งให้
 จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีด้วย เบิกกับกรมบัญชีกลางด้วย^๒

"จ้าง" หมายความว่า การจ้างทำของตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
 พณิชย์ซึ่งอธิบายไว้ว่า คือ สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่า ผู้รับจ้างตกลงรับจะทำกรงาน
 สิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้จ้าง และผู้ว่าจ้างตกลงจะ

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๑
 พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๖.

^๒ ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๗
 ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕, ข้อ ๔.

ให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่เท่านั้น^๑

๓. การมอบอำนาจ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดในมัยงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๕ ได้กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ ซึ่งได้แก่ อธิบดีกรมต่าง ๆ หรือหัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบฯ นี้ ที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น มอบอำนาจในการสั่งซื้อ หรือสั่งจ้างเกี่ยวกับงานหรือโครงการ หรือรายการซึ่งต้องปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องและในการมอบอำนาจเช่นว่านั้นจะต้องมอบให้เต็มวงเงินที่ตนมีอำนาจ ซึ่งได้แก่การมอบอำนาจในการสั่งซื้อ หรือสั่งจ้างครั้งหนึ่งภายในวงเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท^๒

๔. อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดในมัยงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) กำกับการจัดทำแผนการบริหารงบประมาณของหน่วยงานภูมิภาค
- (๒) ให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางเกี่ยวกับการบริหาร

^๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๖.

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

- (๑) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- (๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมาย หรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล
- (๓) บริหารราชการตามคำแนะนำ และคำสั่งชี้แจงของผู้ตรวจราชการในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี
- (๔) ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการ ซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดและอยู่ใน การบังคับบัญชา และรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการนี้ ให้มีอำนาจตรวจตรา แนะนำ ชี้แจง หรือสั่งให้ข้าราชการในจังหวัด นั้นปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี หรือยับยั้งการกระทำใด ๆ ของข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราว แล้วรายงานกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตามกฎหมาย
- (๖) กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานองค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ ในการนี้ให้ มีอำนาจทำรายงาน หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ดำเนินงานขององค์การรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ
- (๗) บรรจุ แต่งตั้ง ให้อย่าเห็นใจ และลงโทษข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด ตามกฎหมาย และตามที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีมอบหมาย

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้ กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด คนใดทำการแทนในนามผู้ว่าราชการจังหวัดตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดได้

๕. การจัดทำแผนการบริหารงบประมาณจังหวัด

ในการบริหารงบประมาณจังหวัดให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการดังนี้^๑

(๑) สำหรับหน่วยงานภูมิภาคให้หัวหน้าหน่วยงานภูมิภาค เสนอแผนการบริหารงบประมาณรวมทั้งความต้องการเงินจัดสรรแต่ละงวดไปเพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานภูมิภาครายงานให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณทราบ และยึดถือแผนดังกล่าวเป็นหลักในการขอเงินจัดสรรจากส่วนราชการเจ้าของงบประมาณต่อไป

(๒) สำหรับหน่วยงานส่วนกลางให้หัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวจัดทำแผนการบริหารงบประมาณรวมทั้งความต้องการเงินจัดสรรแต่ละงวด และหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัดประจำจังหวัดที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ ก่อนที่จะเสนอแผนดังกล่าวไปขอความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ

---

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในบึงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๘.

ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางยึดถือแผนดังกล่าวเป็นหลักในการขอเงินจัดสรรจากส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ

๒. การโอนเงินจัดสรร

ในการโอนเงินจัดสรร เพื่อให้แต่ละจังหวัดสามารถเบิกจ่ายจากคลังจังหวัดได้นั้น ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณดำเนินการโอนเงินจัดสรรให้สอดคล้องกับแผนการบริหารงบประมาณตามความในระเบียบฯ ข้อ ๕^๑ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานในจังหวัดในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ในแต่ละจังหวัด

นอกจากนี้ตามระเบียบฯ ได้ห้ามมิให้มีการโอนเงินจัดสรรจากจังหวัดใดไปยังจังหวัดอื่น หรือโอนกลับส่วนกลางเว้นแต่เป็นเงินเหลือจ่าย หรือเป็นกรณีที่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางส่วนกลางตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑^๒ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้มีการพยายามโอนเงินกลับส่วนกลางอันเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่ต้องการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณไปยังจังหวัดต่าง ๆ

อย่างไรก็ตามหากมีความจำเป็นต้องโอนงบประมาณรายจ่าย หรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒ ก็สามารถทำได้โดยให้ปฏิบัติ

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในพื้บบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๕.

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในพื้บบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๑๒.

ดังนี้^๑

- (๑) สำหรับหน่วยงานภูมิภาคให้เสนอขอความเห็นชอบในการโอนงบประมาณรายจ่าย หรือเปลี่ยนแปลงรายการจากผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ให้ความเห็นชอบแล้วจึงดำเนินการขอโอนงบประมาณรายจ่าย หรือเปลี่ยนแปลงรายการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้
- (๒) สำหรับหน่วยงานส่วนกลาง ให้หาหรือผู้ว่าราชการจังหวัดประจำจังหวัดที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ก่อนที่จะดำเนินการขอโอนงบประมาณรายจ่าย หรือเปลี่ยนแปลงรายการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ทั้งนี้ให้หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณทราบความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับเรื่องนั้นด้วย

๓. การดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้าง

การดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้าง ซึ่งใช้งบประมาณจังหวัดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้กำหนดให้ต้องกระทำในจังหวัด หรืออำเภอ ซึ่งได้รับเงินจัดสรรแล้วแต่กรณี^๒ ที่ต้องกำหนดเช่นนี้ก็เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่ต้องการ

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๑๓.

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๖.

ให้มีการสร้างงาน และได้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ °

แต่อย่างไรก็ตาม หากใดดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในจังหวัด หรืออำเภอ ซึ่งได้รับเงินจัดสรรแล้วไม่ไถ่ผล ก็สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางส่วนกลางได้ โดยให้ปฏิบัติดังนี้ ๒

- (๑) สำหรับหน่วยงานภูมิภาค ให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางส่วนกลาง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางส่วนกลางได้
- (๒) สำหรับหน่วยงานส่วนกลางให้หาหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทางส่วนกลาง ก่อนที่จะเสนออนุมัติให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางส่วนกลาง ทั้งนี้ ให้แจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณทราบความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย เมื่อหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณได้อนุมัติแล้ว ให้ดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทางส่วนกลางได้

° สุธี สิงห์เสนห์, "นโยบายของรัฐบาลในการจัดหางบประมาณจังหวัด" บรรยาย ณ ศูนย์สารนิเทศผลปฏิบัติราชการ สำนักงบประมาณ, ๒๕๒๓ (อัครสำเนา)

๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระบอบจังหวัด ในถึงงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๑๑.

๘. การยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ

ในกรณีที่ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณใดเห็นว่าการบริหารงบประมาณจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวข้องงาน โครงการ หรือรายการใดไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ก็ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ และเสนอขออนุมัติต่อนายกรัฐมนตรี หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบฯ นี้ ให้นายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้วินิจฉัย รวมทั้งมีอำนาจสั่งยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ นี้ได้ตามที่เห็นสมควร^๑

ซึ่งในเรื่องนี้นายกรัฐมนตรีได้อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ วินิจฉัยปัญหา และสั่งการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบฯ ดังกล่าวข้างต่อไปนี้^๒

๑. ให้การบริหารงบประมาณจังหวัดซึ่งมีลักษณะดังจะกล่าวต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓

---

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๔ และ ข้อ ๑๖.

^๒ หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ สร ๐๓๐๒/ว ๑๔๗๖ เรื่อง การวินิจฉัยปัญหาและสั่งการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๓.

(๑) งานจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งต้องอาศัยผู้ชำนาญการ หรือช่างเทคนิคเฉพาะ
 อย่างในการกำหนดรายละเอียด คุณสมบัติ และตรวจรับของ

(๒) งานสำรวจออกแบบ และควบคุมการก่อสร้าง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิค
 เฉพาะด้าน

(๓) งาน โครงการ หรือรายการที่ส่วนราชการดำเนินการเองโดยใช้
 เครื่องมือเครื่องจักรของส่วนราชการ และไม่จำเป็นต้องจัดซื้อวัสดุ หรือจ้างแรงงาน
 ในท้องถิ่น

(๔) งาน โครงการ หรือรายการเกี่ยวกับเงินกู้จากต่างประเทศ และ
 จะต้องเบิกจ่ายเงินสมทบ หรือเงินกู้จากต่างประเทศทั้งหมด หรือบางส่วน

(๕) งาน โครงการ หรือรายการที่ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
 โดยมีศูนย์กลางดำเนินการอยู่ในส่วนกลาง และมีผู้เชี่ยวชาญประจำโครงการภายใต้สัญญา หรือ
 ความตกลงเกี่ยวกับการช่วยเหลือนั้น ๆ

(๖) งาน โครงการ หรือรายการที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับหลายจังหวัด
 และในการจ้างเหมาดำเนินการ ผู้รับจ้างจะต้องมีเครื่องจักรเครื่องมือเฉพาะอย่าง
 หากแยกจัดสรรเงินให้แก่จังหวัดเจ้าของพื้นที่รับไปดำเนินการจะทำให้วงเงินค่างาน
 ค่า ซึ่งจะทำให้ผู้รับจ้างที่มีขีดความสามารถสูงไม่สนใจที่จะรับงาน

(๗) งาน โครงการ หรือรายการที่ไม่สามารถกำหนดรายละเอียดแผน
 ปฏิบัติการล่วงหน้าได้แน่นอน และจำเป็นต้องแยกการเบิกจ่ายเงินเป็นสองส่วนทั้งที่
 กรมบัญชีกลาง คลังจังหวัด หรือคลังอำเภอ อีกทั้งจำเป็นต้องโอนเงินจัดสรรไปเพิ่มให้
 จังหวัด หรือโอนกลับส่วนกลางตามความเหมาะสมตลอดเวลา

๒. ให้สำนักงานประมาณเป็นผู้วินิจฉัยว่า งาน โครงการ หรือรายการงบประมาณใดของส่วนราชการเข้าลักษณะตามที่กำหนดใน ๑. หรือไม่

๓. ให้ถือว่าการมอบอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณให้แก่หัวหน้าหน่วยงานของส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่ใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณ ในระดับจังหวัดให้มีผลบังคับต่อไปได้ และหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณจะมอบอำนาจสั่งซื้อและสั่งจ้างให้แก่หัวหน้าหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในจังหวัด หลังจากประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวแล้วก็ได้ โดยให้คำนึงถึงตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบอำนาจนั้นด้วย และในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้หัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดไม่เต็มวงเงินสั่งซื้อสั่งจ้างที่อยู่ในอำนาจของตน ก็ให้มอบอำนาจส่วนที่เกินวงเงินที่มอบให้แก่หัวหน้าหน่วยงานนั้นให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ให้หัวหน้าส่วนราชการรายงานการมอบอำนาจแก่หัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องทราบด้วย ไม่ว่าการมอบอำนาจนั้นจะกระทำก่อนหรือหลังจากที่ประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้

๔. ให้ถือว่าการสั่งซื้อสั่งจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๕ ให้นำความถึงการสั่งซื้อสั่งจ้างทำของที่เบิกจ่ายในหมวดค่าวัสดุ หมวดค่าครุภัณฑ์ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และหมวดรายจ่ายอื่นเฉพาะรายการที่เบิกจ่ายในลักษณะค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

๕. ให้ถือว่าในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณได้มอบอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจในเรื่องอื่น ๆ ทั้งหมดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ เช่น อำนาจอนุมัติให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปิดซองประกวดราคา เป็นต้น ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย

เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดในมืองประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นระเบียบที่กำหนดให้ไว้เฉพาะในเมืองประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ เท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดสามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง คณะรัฐมนตรีจึงได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๔ เพื่อใช้เป็นแม่บทในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดต่อไป

๕. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด

พ.ศ. ๒๕๒๔

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นการปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในเมืองประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้รั้กมยั้งขึ้นและเพื่อใช้เป็นแม่บทในการบริหารงบประมาณจังหวัดต่อไป ซึ่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔ มีสาระสำคัญที่แตกต่างไปจากระเบียบฯ เดิม ดังนี้

๑. เรื่องการมอบอำนาจ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้ปรับปรุงเรื่องการมอบอำนาจในการสั่งซื้อสิ่งจ้างจากระเบียบเดิมตามการวินิจฉัยปัญหา และสั่งการของนายกรัฐมนตรี ตามนัย ในหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ สร ๐๓๐๒/ว ๑๔๗๖ เรื่องการวินิจฉัยปัญหา และสั่งการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดฯ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ โดยได้ปรับปรุงเรื่องการมอบอำนาจดังนี้ คือ ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณมอบอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง เกี่ยวกับงาน โครงการ รายการซึ่งต้องปฏิบัติตามระเบียบนี้

ซึ่งเป็นราชการส่วนกลางให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้อง โดยมอบให้แก่วงเงินที่
คนมีอำนาจ เว้นแต่ในกรณีที่มีมอบอำนาจการสั่งซื้อสิ่งจ้างให้แก่หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลาง
ของคนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดให้เหมาะสมกับระดับตำแหน่งและความรับผิดชอบตามที่กำหนด
ไว้ในระเบียบว่าด้วยการพัสดุ^๑ ให้มอบอำนาจส่วนที่เกินวงเงินแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด^๒

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓,
ข้อ ๓

"การมอบอำนาจในการสั่งซื้อหรือจ้างของหัวหน้าส่วนราชการให้ถือเกณฑ์
ดังนี้

(๑) การมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบได้เต็มวงเงินที่ผู้มอบ
มีอำนาจ

(๒) การมอบอำนาจให้แก่รองหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ
หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตั้งแต่ระดับ ๕ หรือเทียบเท่าขึ้นไป มอบได้ไม่เกินวงเงิน
ที่ผู้มอบมีอำนาจ

(๓) การมอบอำนาจให้แก่ผู้อำนวยการกอง หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น
ตั้งแต่ระดับ ๗ หรือ ๘ หรือเทียบเท่า มอบได้ไม่เกินสามในสี่ของวงเงินที่ผู้มอบมีอำนาจ

(๔) การมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ใน (๑)
(๒) และ (๓) มอบได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของวงเงินที่ผู้มอบมีอำนาจ"

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับ
จังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๔, ข้อ ๕.

และในการมอบอำนาจสั่งซื้อสิ่งจ้างให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้หัวหน้าส่วนราชการ
มอบอำนาจในเรื่องอื่น ๆ ทั้งหมด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ เช่น
อำนาจอนุมัติให้ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง และอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปิดซอง
ประกวดราคา เป็นต้น ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด^๑

นอกจากการมอบอำนาจดังกล่าวแล้วระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ซึ่งได้กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของ
งบประมาณมอบอำนาจการโอนเงินงบกลาง การเปลี่ยนแปลงรายการงบกลาง การ
โอนเงินประจำงวด และการเปลี่ยนแปลงรายการเงินประจำงวด ซึ่งเป็นอำนาจของ
หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ แก่
ผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย^๒ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณจาก
ส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาคมากขึ้น

๒. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้ปรับปรุงเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง คือ ในกรณีที่ได้ดำเนินการจัดซื้อ หรือ
จัดจ้างในจังหวัด หรืออำเภอ ซึ่งได้รับเงินประจำงวดแล้วไม่ได้ผลให้ดำเนินการใน
จังหวัดหรืออำเภอใกล้เคียงได้^๓ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้จังหวัดดำเนินการจัดซื้อ

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๒๔, ข้อ ๗.

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๒๔, ข้อ ๖.

^๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๒๔, ข้อ ๑๒.

- (๕) งาน โครงการ หรือรายการเกี่ยวกับเงินกู้ต่างประเทศ จะต้อง เบิกจ่ายเงินสมทบ หรือเงินกู้จากต่างประเทศทั้งหมดหรือบางส่วน
- (๖) งาน โครงการ หรือรายการที่ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยมีศูนย์ดำเนินการอยู่ในส่วนกลาง และมีผู้เชี่ยวชาญประจำ โครงการภายใต้สัญญา หรือความตกลงเกี่ยวกับการช่วยเหลือนั้น ๆ
- (๗) งาน โครงการ หรือรายการที่มีการดำเนินการ งานเกี่ยวกับหลาย จังหวัด และในการจ้างเหมาดำเนินการ ผู้รับจ้างต้องมีเครื่องจักร เครื่องมือเฉพาะอย่าง หากแยกเงินประจำงวดให้แต่ละจังหวัด เจ้าของพื้นที่รับไปดำเนินการจะทำให้วงเงินค่าจ้างงานค่า ซึ่งจะทำให้ ผู้รับจ้างที่มีความสามารถสูงไม่สนใจจะรับงาน
- (๘) งาน โครงการ หรือรายการที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการในต่าง จังหวัด และไต่หาหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีหน่วยงาน ใดในจังหวัดรับจะดำเนินการให้

งาน โครงการ หรือรายการดังกล่าวของส่วนราชการจะเข้าข่ายที่จะได้รับการยกเว้นหรือไม่ ให้สำนักงบประมาณเป็นผู้วินิจฉัย

๔. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการก่อสร้าง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการก่อสร้าง โดยกำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการก่อสร้างที่เกี่ยวกับความมั่นคง ความแข็งแรงของสิ่งก่อสร้าง และเทคนิคเฉพาะอย่างได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณก่อน และให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการ

เจ้าของงบประมาณที่จะกำหนด และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบว่า กรณีใดบ้างที่ต้องให้จังหวัดขอรับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ^๑

จากสาระสำคัญของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด การมอบอำนาจ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการการยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบและอื่น ๆ ในตอนต่อไปจะกล่าวถึงวิธีการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจการบริหารงบประมาณเพื่อให้เป็นการปฏิบัติงานในระดับจังหวัดมากขึ้น

๖. วิธีการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด

โดยทั่วไปแล้ววิธีการงบประมาณ (Budget Procedure) หรือกระบวนการงบประมาณ (Budget Process) หรือ วงจรงบประมาณ (Budget Cycle) แบ่งขั้นตอนที่สำคัญออกเป็น ๓ ขั้นตอนด้วยกัน คือ^๒

๑. การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget Preparation)

๒. การอนุมัติงบประมาณ (Budget Adoption)

๓. การบริหารหรือควบคุมงบประมาณ (Budget Execution)

ซึ่งได้กล่าวไว้โดยละเอียดแล้วในบทที่ ๒

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔, ข้อ ๑๖.

^๒ โสภาค ชัยมงคล, งบประมาณแผ่นดินกับ ทฤษฎีและปฏิบัติ, หน้า ๑๔๖.

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ รัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจการบริหารไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยมีหลักการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณให้เกิดประโยชน์สมบูรณ์มากขึ้นกว่าเดิม^๑

เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ประกาศใช้หลังจากที่ได้มีการจัดเตรียมงบประมาณ และ อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ แล้ว การบริหารงบประมาณจังหวัดจึงเริ่มต้นตั้งแต่ส่วนราชการต่าง ๆ แจกจ่ายเงินจัดสรรพร้อมทั้งรายการตามหมวดรายจ่ายไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่ได้รับงบประมาณจังหวัด จนถึงการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และการรายงานผลการบริหารงบประมาณจังหวัด ซึ่งในการบริหารงบประมาณจังหวัดนั้น มีวิธีการ และขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

๑. การจัดทำแผนการบริหารงบประมาณ

เมื่อหน่วยงานในจังหวัดอันได้แก่ หน่วยงานภูมิภาค และหน่วยงานส่วนกลาง ได้รับแจ้งเงินจัดสรรจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณแล้ว ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ได้กำหนดให้หน่วยงานในจังหวัดจัดทำแผนการบริหารงบประมาณเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยให้ปฏิบัติดังนี้

---

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, คำปรารภ.

(๑) สำหรับหน่วยงานภูมิภาค ให้หัวหน้าหน่วยงานภูมิภาคเสนอแผนการบริหารงบประมาณ รวมทั้งความต้องการเงินจัดสรรแต่ละงวดไป เพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด^๑ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าแผนการบริหารงบประมาณของหน่วยงานภูมินั้นสมควรแก้ไขปรับปรุงประการใด ก็ส่งเรื่องคืนให้หน่วยงานภูมินั้นพิจารณาแก้ไข และส่งมาขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดอีกครั้งหนึ่ง เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานภูมิภาครายงานให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ และสำนักงบประมาณทราบ และยึดถือแผนดังกล่าวเป็นหลักในการขอเงินจัดสรรจากส่วนราชการเจ้าของงบประมาณต่อไป

(๒) สำหรับหน่วยงานส่วนกลาง มีข้อแตกต่างจากหน่วยงานภูมิภาค บางประการคือ หน่วยงานส่วนกลางนั้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางจัดทำแผนการบริหารงบประมาณรวมทั้งความต้องการเงินจัดสรรแต่ละงวดขึ้น แต่ก่อนที่จะเสนอขอความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัดเสียก่อน^๒ ซึ่งการหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัดก็เป็นการขอความเห็นชอบ หรือคำปรึกษานั้นเอง เมื่อทราบความเห็นหรือรับคำปรึกษาจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางจะต้องเสนอแผนการบริหารงบประมาณไปขอความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณเห็นควรให้มีการแก้ไขแผนการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดก็จะส่งแผนดังกล่าวกลับไปยังหน่วยงานส่วนกลางในจังหวัดนั้นแก้ไข เมื่อแก้ไขแล้วจะต้อง

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๘ (๑).

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๘ (๒).

ส่งกลับมายังส่วนราชการเจ้าของงบประมาณเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางยึดถือแผนดังกล่าวเป็นหลักในการขอเงินจัดสรรจากส่วนราชการเจ้าของงบประมาณต่อไป

การจัดทำแผนการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในถึงงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๘ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๔ แสดงเป็นแผนผังได้ดังนี้

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

๒. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

เมื่อหน่วยงานภูมิภาค หรือหน่วยงานส่วนกลางในจังหวัดทำแผนการบริหารงบประมาณเสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณแล้วแต่กรณีแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณดำเนินการโอนเงินจัดสรรให้สอดคล้องกับแผนการบริหารงบประมาณดังกล่าว^๑ เมื่อได้รับเงินจัดสรรแล้วให้หน่วยงานภูมิภาค หรือหน่วยงานส่วนกลางดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยเร็ว โดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ และให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ เพื่อพิจารณาอนุมัติการสั่งซื้อสิ่งจ้าง^๒ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติการสั่งซื้อสิ่งจ้างแล้วก็ให้ดำเนินการก่อหนี้ผูกพัน แล้วรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณทราบ

สำหรับในกรณีที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในจังหวัด หรืออำเภอ ซึ่งได้รับเงินจัดสรรตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๖ แล้ว ไม่ได้ผล ก็ให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางส่วนกลางได้ โดยให้ปฏิบัติดังนี้

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๘.

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๑๐.

(๑) สำหรับหน่วยงานภูมิภาคให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบในการดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทางส่วนกลาง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วให้ดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทางส่วนกลางได้^๑

(๒) สำหรับหน่วยงานส่วนกลางให้หาหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทางส่วนกลาง ก่อนที่จะเสนออนุมัติหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทางส่วนกลาง ทั้งนี้ได้แจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณทราบความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย เมื่อหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณได้อนุมัติแล้วให้ดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทางส่วนกลางได้^๒

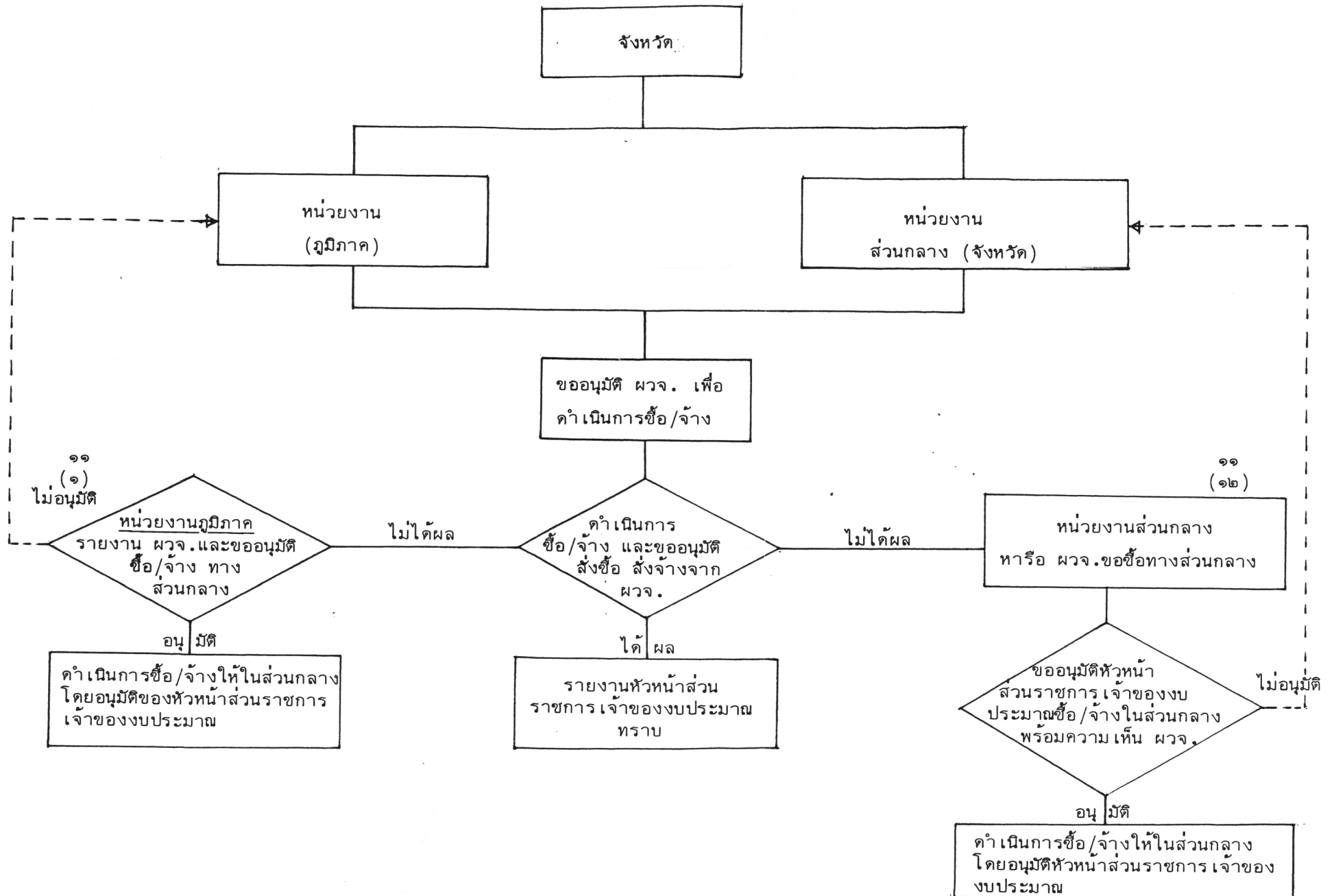
ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางส่วนกลาง ให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ และให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ ปลัดกระทรวง หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณีเป็นผู้สั่งซื้อหรือสั่งจ้าง

การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในถึงงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๑๑ แสดงเป็นแผนผังได้ดังนี้

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในถึงงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๑๑ (๑).

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในถึงงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓; ข้อ ๑๑ (๒).

แผนผังแสดงการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

๓. การโอนงบประมาณและการเปลี่ยนแปลงรายการ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๑๒ ได้กำหนดไว้ว่า ห้ามโอนเงินจัดสรรจากจังหวัดใดไปยังจังหวัดอื่น หรือโอนกลับส่วนกลาง เว้นแต่เป็นเงินเหลือจ่าย หรือเป็นกรณีที่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางส่วนกลาง

อย่างไรก็ตาม ถ้าหากมีความจำเป็นที่จะต้องโอนงบประมาณรายจ่าย หรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ซึ่งเป็นงบประมาณจังหวัดก็ให้ทำได้โดยให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) สำหรับหน่วยงานภูมิภาค ให้เสนอขอความเห็นชอบในการโอนงบประมาณรายจ่าย หรือเปลี่ยนแปลงรายการจากผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะดำเนินการขอโอนงบประมาณรายจ่าย หรือเปลี่ยนแปลงรายการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้^๑

(๒) สำหรับหน่วยงานส่วนกลางให้หาหรือผู้ว่าราชการจังหวัดประจำจังหวัดที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ก่อนที่จะดำเนินการขอโอนงบประมาณรายจ่าย หรือเปลี่ยนแปลงรายการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยให้หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณทราบความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย^๒

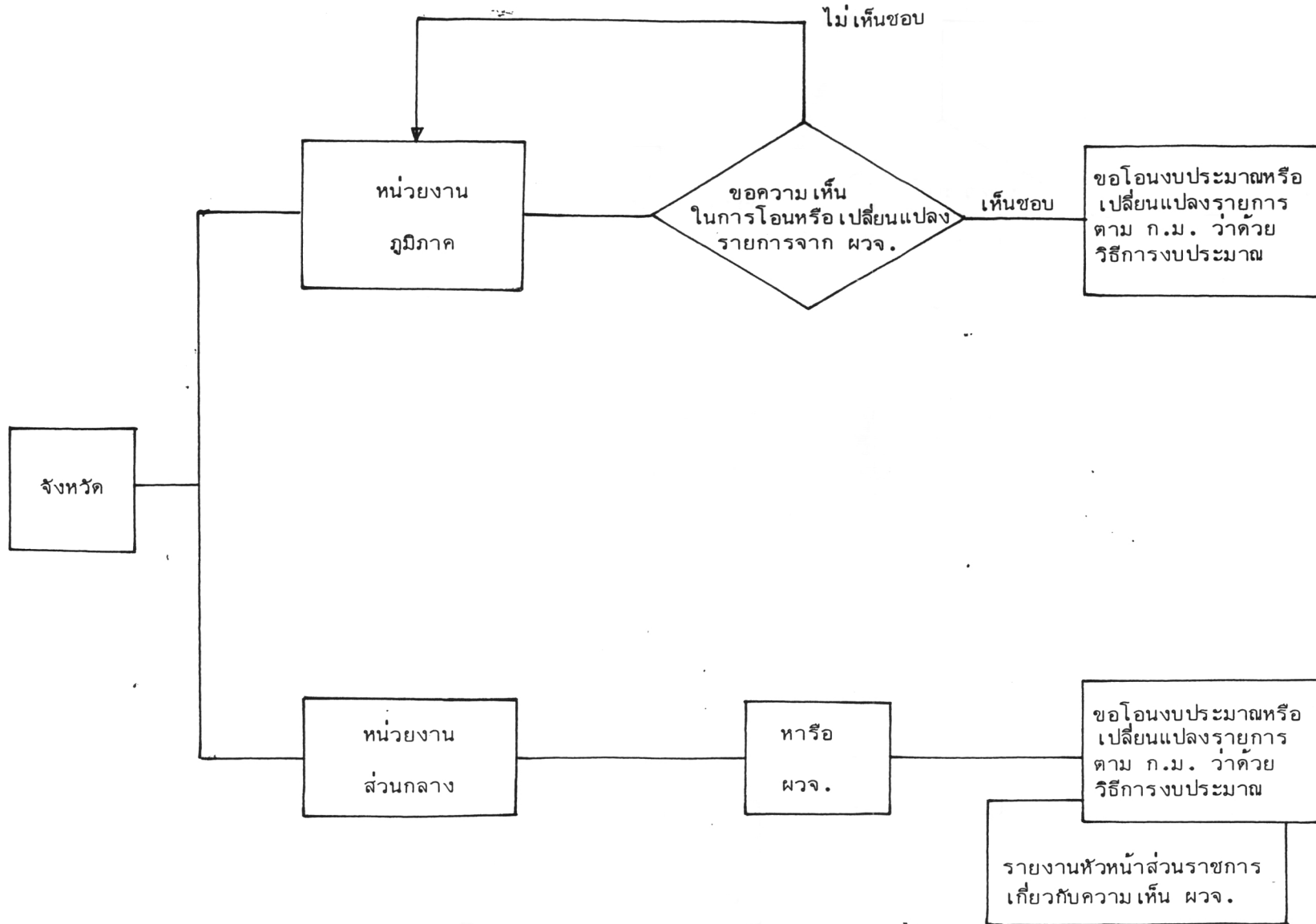
---

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๑๓ (๑).

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ข้อ ๑๓ (๒).

การโอนงบประมาณและเปลี่ยนแปลงรายการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๘ พ.ศ. ๒๕๒๓
ข้อ ๑๓ แสดงเป็นแผนผังได้ดังนี้

แผนผังแสดงการโอนงบประมาณและเปลี่ยนแปลงรายการ

จากการที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ประกาศใช้หลังจากที่ได้มีการจัดเตรียมงบประมาณและประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ แล้ว การบริหารงบประมาณจังหวัดของผู้ว่าราชการจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ จึงเป็นการบริหารงบประมาณจังหวัดตามที่ส่วนกลางเป็นผู้กำหนดให้ทั้งสิ้น ซึ่งงบประมาณตามแผนงาน งานและโครงการที่กำหนดให้โดยส่วนกลางนั้นอาจไม่เหมาะสม และไม่ตรงตามความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

สำหรับในการจัดทำงบประมาณปี ๒๕๒๕ รัฐบาลได้กระจายอำนาจการบริหารงบประมาณให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพิ่มมากขึ้น โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้รับผิดชอบงานในระดับจังหวัดเป็นผู้ริเริ่มเสนอความต้องการหรือเสนองาน และโครงการที่จะดำเนินการในจังหวัดของตน โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งคำขอ งบประมาณสำหรับงาน หรือโครงการที่ต้องการดำเนินการในจังหวัดส่งไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง^๑ ซึ่งในการเสนองานหรือโครงการดังกล่าวรัฐบาลได้กำหนดแนวทางในการจัดทำค่าของงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดไว้ควรวางาน หรือโครงการที่จังหวัดควรพิจารณาเสนอค่าของงบประมาณได้แก่งานตามแผนพัฒนาชนบทในพื้นที่ยากจน และโครงการที่จะปฏิบัติต่อเนื่องจากที่จังหวัดได้รับงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔

---

^๑ หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ พ. ๓๕๔/๒๕๒๔ เรื่อง การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔.

ในการจัดทำค่าของงบประมาณจังหวัดดังกล่าว สำนักงบประมาณได้กำหนดแบบฟอร์มสำหรับให้จังหวัดต่าง ๆ จัดทำค่าของงบประมาณสำหรับโครงการต่าง ๆ ที่ประสงค์จะให้ดำเนินการในจังหวัด พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของโครงการส่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามความต้องการของจังหวัด (ตัวอย่างการจัดทำค่าของงบประมาณจังหวัด คู่มือภาคผนวก)

๗. การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณ และได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ขึ้น การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดจึงได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นปีแรก โดยมีวงเงินงบประมาณที่อยู่ในข่ายการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดทั้งสิ้น ๗,๖๓๕,๗๘๖,๘๗๕ บาท

สำหรับวงเงินงบประมาณที่อยู่ในข่ายการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ สามารถจำแนกออกได้เป็นรายจังหวัด ดังนี้

ภาค/จังหวัด

งบประมาณ

(บาท)

ภาคเหนือ

๑. พิษณุโลก	๑๕๓,๘๕๖,๕๘๘
๒. กำแพงเพชร	๓๓,๓๑๑,๘๖๘
๓. ตาก	๕๖,๘๕๘,๒๔๕
๔. พิจิตร	๔๓,๕๓๔,๐๘๑
๕. เพชรบูรณ์	๑๒๔,๐๕๘,๔๒๘
๖. เชียงใหม่	๒๐๓,๑๐๑,๒๒๔
๗. แม่ฮ่องสอน	๓๑,๓๔๘,๖๓๐
๘. ลำพูน	๓๖,๐๔๓,๓๑๕
๙. เชียงราย	๑๒๘,๐๘๖,๓๒๓
๑๐. พะเยา	๖๘,๘๖๔,๕๓๓
๑๑. สุโขทัย	๘๑,๖๐๓,๑๘๘
๑๒. แพร่	๔๘,๘๓๘,๖๕๘
๑๓. น่าน	๖๓,๖๑๕,๔๔๖
๑๔. อุตรดิตถ์	๖๐,๓๐๒,๘๓๕
๑๕. ลำปาง	๒๓๖,๘๔๑,๔๓๘
๑๖. นครสวรรค์	๑๓๒,๕๘๕,๔๒๐

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑๗. ขอนแก่น	๒๓๓,๘๘๐,๑๐๓
๑๘. มหาสารคาม	๑๑๘,๘๕๕,๕๖๘
๑๙. กาฬสินธุ์	๑๓๘,๐๓๘,๘๘๖

ภาค/จังหวัด	งบประมาณ (บาท)
๒๐. ร้อยเอ็ด	๑๘๑,๒๗๖,๑๗๘
๒๑. ชัยภูมิ	๑๕๒,๕๘๒,๑๓๕
๒๒. นครราชสีมา	๓๖๘,๑๓๕,๒๓๗
๒๓. บุรีรัมย์	๒๓๒,๑๒๖,๖๑๘
๒๔. หนองคาย	๘๖,๐๒๒,๐๖๐
๒๕. เลย	๘๒,๒๒๕,๐๑๘
๒๖. สกลนคร	๑๒๓,๒๘๘,๖๖๕
๒๗. นครพนม	๑๒๗,๖๘๗,๖๒๘
๒๘. อุบลราชธานี	๑๓๑,๑๘๔,๕๑๒
๒๙. ศรีสะเกษ	๑๔๖,๐๘๗,๔๖๖
๓๐. ยโสธร	๓๘,๐๔๘,๘๐๘
๓๑. บุรีรัมย์	๓๗,๕๖๘,๖๒๘
๓๒. สุรินทร์	๑๕๕,๖๔๖,๑๓๗
<u>ภาคกลาง</u>	
๓๓. ชลบุรี	๑๓๖,๘๘๕,๖๔๖
๓๔. ฉะเชิงเทรา	๖๖,๑๗๘,๐๓๘
๓๕. ระยอง	๖๒,๒๑๗,๖๘๘
๓๖. จันทบุรี	๖๖,๕๓๑,๖๖๖
๓๗. ตราด	๒๓๗,๓๘๕,๔๑๑
๓๘. ชัยนาท	๕๓,๖๘๕,๘๒๐
๓๙. อ่างทอง	๔๑,๐๕๓,๐๘๓

ภาค/จังหวัด	งบประมาณ (บาท)
๔๐. อุทัยธานี	๔๔,๓๐๗,๘๘๑
๔๑. สิงห์บุรี	๓๒,๕๓๒,๘๒๘
๔๒. ลพบุรี	๘๖,๐๘๒,๘๘๗
๔๓. นนทบุรี	๑๓๔,๔๑๑,๐๖๗
๔๔. ปทุมธานี	๕๕,๕๓๕,๖๑๕
๔๕. พระนครศรีอยุธยา	๕๔,๘๗๐,๕๕๖
๔๖. สระบุรี	๗๕,๒๗๑,๕๓๖
๔๗. สุพรรณบุรี	๑๑๕,๕๒๘,๕๘๘
๔๘. สมุทรปราการ	๘๖,๒๗๑,๔๕๕
๔๙. สมุทรสาคร	๔๖,๖๒๘,๔๗๐
๕๐. นครนายก	๒๕,๖๑๘,๑๑๖
๕๑. ปราจีนบุรี	๘๖,๘๘๕,๕๘๕
๕๒. สมุทรสงคราม	๓๒,๒๑๒,๗๔๔
๕๓. นครปฐม	๕๑,๕๔๑,๒๗๑
๕๔. เพชรบุรี	๖๔,๓๘๕,๒๐๕
๕๕. ราชบุรี	๑๓๕,๒๕๖,๕๘๗
๕๖. กาญจนบุรี	๗๖,๕๗๐,๘๘๖
๕๗. ประจวบคีรีขันธ์	๑๑๒,๐๓๐,๔๕๖
<u>ภาคใต้</u>	
๕๘. สงขลา	๓๔๒,๕๑๓,๘๘๑
๕๙. ยะลา	๖๗,๒๒๕,๔๐๕

ภาค/จังหวัด	งบประมาณ (บาท)
๖๐. นราธิวาส	๙๑,๒๗๗,๐๘๐
๖๑. ปัตตานี	๘๗,๐๖๐,๑๙๔
๖๒. สตูล	๕๔,๑๘๐,๑๙๒
๖๓. นครศรีธรรมราช	๒๓๑,๗๑๔,๒๗๓
๖๔. สุราษฎร์ธานี	๑๕๖,๖๔๑,๕๐๘
๖๕. ชุมพร	๖๔,๙๙๘,๘๐๖
๖๖. พัทลุง	๑๐๘,๒๔๐,๙๓๓
๖๗. ระนอง	๓๐,๑๐๘,๔๔๖
๖๘. ภูเก็ต	๒๗,๓๐๐,๗๙๑
๖๙. พังงา	๔๕,๓๕๐,๑๘๗
๗๐. กระบี่	๖๓,๓๓๔,๑๓๙
๗๑. ตรัง	๘๘,๔๓๕,๗๙๗
รวม	๗,๖๓๕,๗๘๒,๘๗๕

หมายเหตุ ๑. งบประมาณเฉพาะหมวดค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และหมวดรายจ่ายอื่น ที่เบิกจ่ายในลักษณะค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง

๒. ส่วนราชการที่ไม่ได้กำหนดวงเงินงบประมาณ กรมชลประทาน กรมป่าไม้ กรมประมง กรมปศุสัตว์ และกรมทางหลวง

แหล่งที่มาของข้อมูล สำนักงบประมาณ

สำหรับวงเงินงบประมาณที่อยู่ในข่ายการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด
มีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ ถึงกล่าว จำแนกออกตามส่วนราชการดังนี้

กระทรวง - กรม	งบประมาณ (บาท)
๑. <u>สำนักนายกรัฐมนตรี</u>	<u>๒๐,๕๔๘,๕๗๐</u>
๑.๑ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	๑๖๖,๐๐๐
๑.๒ กรมประชาสัมพันธ์	๑๘,๓๕๗,๕๗๐
๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด	๒,๐๒๕,๐๐๐
๒. <u>กระทรวงการคลัง</u>	๓๐,๒๘๓,๘๖๐
๒.๑ กรมธนารักษ์	๕,๕๘๘,๓๘๐
๒.๒ กรมบัญชีกลาง	๔,๑๕๓,๗๐๐
๒.๓ กรมศุลกากร	๘,๑๕๔,๓๐๐
๒.๔ กรมสรรพสามิต	๓,๓๕๐,๓๘๐
๒.๕ กรมสรรพากร	๘,๕๕๗,๑๐๐
๓. <u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u>	<u>๒๒๘,๕๓๗,๖๗๖</u>
๓.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง	๒๓,๖๘๐,๘๗๓
๓.๒ กรมวิชาการเกษตร	๖๖,๒๕๗,๗๔๘
๓.๓ กรมส่งเสริมการเกษตร	๖๔,๕๘๒,๕๖๐
๓.๔ กรมส่งเสริมสหกรณ์	๑๑๐,๔๓๘,๖๘๕
๓.๕ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรกรม	๓,๕๓๗,๕๕๐

กระทรวง - กรม	งบประมาณ (บาท)
๔. <u>กระทรวงคมนาคม</u>	<u>๓๕,๑๑๔,๓๕๖</u>
๔.๑ กรมการขนส่งทางบก	๕,๕๘๕,๓๐๐
๔.๒ กรมการbinพาณิชย์	๔,๑๗๘,๔๐๐
๔.๓ กรมเจ้าท่า	๑๕,๐๗๒,๕๐๐
๔.๔ กรมจุกุ่ณียมหาวิทยาลัย	๖,๒๗๘,๖๕๖
๔.๕ กรมไปรษณียโทรเลข	๓,๙๙๘,๗๐๐
๕. <u>กระทรวงพาณิชย์</u>	<u>๗,๔๑๕,๔๓๐</u>
๕.๑ สำนักรงานปลัดกระทรวง	๔,๓๘๕,๗๘๕
๕.๒ กรมการค้าต่างประเทศ	๑๙๓,๔๐๐
๕.๓ กรมการค้าภายใน	๑,๑๖๗,๓๐๐
๕.๔ กรมทะเบียนการค้า	๑,๖๗๒,๙๔๕
๖. <u>กระทรวงมหาดไทย</u>	<u>๑,๓๙๖,๕๙๕,๐๓๑</u>
๖.๑ สำนักรงานปลัดกระทรวง	๒๑,๒๙๔,๖๓๕
๖.๒ กรมการปกครอง	๑๐๗,๒๒๒,๒๑๒
๖.๓ กรมพัฒนาชุมชน	๑๘,๒๑๒,๕๙๑
๖.๔ กรมตำรวจ	๒๙๐,๙๐๙,๔๓๗
๖.๕ กรมที่ดิน	๑๓,๖๒๖,๗๐๑
๖.๖ กรมประชาสงเคราะห์	๑๗๔,๘๐๖,๖๓๕
๖.๗ กรมโยธาธิการ	๑,๐๐๖,๔๐๐
๖.๘ กรมราชทัณฑ์	๒๗๒,๔๕๔,๔๙๒

กระทรวง - กรม	งบประมาณ (บาท)
๖.๘ กรมแรงงาน	๑๗,๕๘๘,๓๔๐
๖.๑๐ กรมอัยการ	๔,๕๐๘,๕๐๐
๖.๑๑ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท	๔๗๔,๘๖๕,๐๘๘
๗. <u>กระทรวงศึกษาธิการ</u>	<u>๔,๓๑๗,๑๕๑,๕๕๕</u>
๗.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง	๑๘,๓๘๖,๖๒๐
๗.๒ กรมการฝึกหัดครู	๗๓,๐๖๓,๐๑๘
๗.๓ กรมพลศึกษา	๗๕,๖๗๕,๑๐๘
๗.๔ กรมศิลปากร	๔๗,๔๗๘,๓๕๐
๗.๕ กรมสามัญศึกษา	๘๕๗,๗๖๔,๖๘๘
๗.๖ กรมอาชีวศึกษา	๔๔๔,๕๐๒,๕๘๕
๗.๗ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	๒,๑๘๗,๓๑๐
๗.๘ วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา	๑๐๗,๑๖๖,๓๖๘
๗.๙ กรมการศึกษานอกโรงเรียน	๑๒๑,๓๗๔,๘๒๒
๗.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ	๒,๕๒๕,๑๘๒,๑๕๐
๘. <u>กระทรวงสาธารณสุข</u>	<u>๑,๕๑๖,๗๓๓,๑๕๓</u>
๘.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง	๑,๓๔๐,๘๒๕,๘๐๘
๘.๒ กรมการแพทย์	๒๑,๒๐๐,๗๕๐

กระทรวง - กรม	งบประมาณ (บาท)
๘.๓ กรมควบคุมโรคติดต่อ	๗๑,๒๓๐,๑๘๕
๘.๔ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	๒,๖๒๓,๖๐๐
๘.๕ กรมอนามัย	๕๐,๘๕๘,๗๗๐
๙. <u>กระทรวงอุตสาหกรรม</u>	<u>๒๑,๑๑๗,๒๖๐</u>
๙.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง	๕,๘๒๘,๖๐๐
๙.๒ กรมทรัพยากรธรณี	๑๓,๖๕๗,๘๐๐
๙.๓ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	๑,๖๓๐,๘๖๐
๑๐. <u>กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี</u> <u>และการพลังงาน</u>	<u>๒๒,๒๘๑,๕๕๐</u>
๑๐.๑ สำนักงานคณะกรรมการ วิจัยแห่งชาติ	๑,๓๕๐,๒๐๐
๑๐.๒ สำนักงานพลังงานแห่งชาติ	๒๐,๙๓๑,๓๕๐
รวมทั้งสิ้น	๗,๖๓๕,๗๘๒,๘๗๕

แหล่งที่มาของข้อมูล   สำนักงานงบประมาณ

วงเงินงบประมาณที่อยู่ในข่ายการบริหารงบประมาณ ในระดับจังหวัดดังกล่าว เป็นจำนวนเงินงบประมาณ ซึ่งเกินผู้มีอำนาจในการบริหารกรใช้จ่ายให้แก่ หัวหน้า ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณซึ่งอยู่ในส่วนกลาง เมื่อหน่วยงานที่อยู่ในต่างจังหวัด ต้องการได้รับเครื่องจักร เครื่องมือ หรือสิ่งก่อสร้างตามที่กำหนดไว้ในเอกสาร งบประมาณ หน่วยงานในจังหวัดก็จะต้องขอให้ส่วนกลางดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เครื่องจักร เครื่องมือ หรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ให้ ซึ่งในทางปฏิบัติส่วนกลางมักดำเนินการล่าช้า และบางกรณีส่วนกลางมีการท้วงเหนี่ยวงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากสภา ผู้แทนราษฎร หรืออาจมีการสับเปลี่ยนการจัดลำดับความสำคัญตามความพอใจของกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผลการดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามที่ ได้รับอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อรัฐบาลได้มีนโยบายในการกระจายอำนาจในการบริหารงบประมาณไป ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด วงเงินจำนวนดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจการบริหารของผู้ว่าราชการ จังหวัดต่าง ๆ ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณและในการบริหารงบประมาณดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้แก่ การจัดทำแผนการบริหารงบประมาณเพื่อขอความเห็นชอบหรือหารือผู้ว่าราชการจังหวัด และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามวิธีการที่กล่าวไว้ โดยละเอียดแล้วในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด

การกระจายอำนาจในการบริหารงบประมาณให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าว ก่อให้เกิดผลที่หลายประการด้วยกันคือ ประการแรกทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับทราบ ขอบข่ายของงานที่จะดำเนินการในจังหวัดมากยิ่งขึ้น^๑ เพราะแต่เดิมมานั้น ผู้ว่า-

^๑ บุญชู โรจนเสถียร, "การจัดทำงบประมาณในระดับจังหวัด ปี ๒๕๒๕," คำบรรยาย ณ ศูนย์สารนิเทศผลปฏิบัติราชการ สำนักงานงบประมาณ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ (อักษรสำเนา)

ราชการจังหวัดไม่ทราบว่าหน่วยงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดของตนมีงบประมาณ
 ค่าเนิการเป็นจำนวนเท่าใด มีแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินอย่างไร เนื่อง
 จากเป็นหน้าที่ของส่วนราชการเจ้าของงบประมาณที่จําเนิการร่วมกับหน่วยงานของ
 ตนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ประการที่สอง การมอบอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างให้ผู้ว่าราชการ
 จังหวัด ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน^๑ เพราะผู้ว่าราชการจังหวัด
 สามารถพิจารณาสั่งซื้อสิ่งจางได้เองโดยไม่จำเป็นต้องรอการสั่งซื้อจางจากส่วนกลาง
 ประการที่สาม การกำหนดให้การสั่งซื้อจางจะต้องค่าเนิการในจังหวัดที่ได้รับเงิน
 จักรรเป็นการสร้างเครือข่ายทางเศรษฐกิจ และทำให้เศรษฐกิจขยายตัวไปสู่ส่วนภูมิภาค
 มากยิ่งขึ้น^๒ เพราะเกิการสั่งซื้อจางส่วนใหญ่ค่าเนิการในส่วนกลางทั้งสิ้น ทำให้
 เศรษฐกิจเจริญเติบโตอยู่แต่ในส่วนกลาง ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ระหว่าง
 ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค นอกจากนี้การสั่งซื้อจางในจังหวัดยังช่วยให้เกิดการสร้างงาน
 ในท้องถิ่น และช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีงานทำเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย สำหรับการกระจาย
 อำนาจการบริหารงบประมาณโดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีส่วนร่วมในการจัดทำค่าขอ
 งบประมาณจังหวัด ส่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจักรรงบประมาณ ก่อให้เกิด
 ผลก็คือ ทำให้การจักรรงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องใกล้เคียง
 กับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

---

^๑ สุธี สิงห์เสนห์, "นโยบายของรัฐบาลในการจัดท่างงบประมาณจังหวัด,"
 คำบรรยาย ณ ศูนย์สารนิเทศผลปฏิบัติราชการ สำนักงบประมาณ, ๒๕๒๓ (อีกสำเนา)

^๒ เรื่องเดียวกัน.

อย่างไรก็ตามในการดำเนินการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ประสบปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดบางประการคือ^๑

๑. ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณส่วนใหญ่แจ้งขอกองเงินจัดสรรให้แก่หน่วยงานในจังหวัดล่าช้า ทำให้หน่วยงานในจังหวัดไม่สามารถจัดทำแผนการบริหารงบประมาณเสนอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดตามระเบียบที่กำหนดไว้ได้

๒. หน่วยงานในจังหวัดขาดข้อมูลในการจัดทำแผนการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะ ราคาากลาง แบบมาตรฐาน ฯลฯ ทำให้การจัดทำแผนการบริหารงบประมาณไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

๓. การโอนเงินจัดสรรจากส่วนกลางมักไม่ตรงตามแผนการบริหารงบประมาณของหน่วยงานในจังหวัด ทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานเกิดความล่าช้า ไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้

๔. การมอบอำนาจการจัดซื้อจัดจ้างของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณให้แก่หัวหน้าหน่วยงานของตนที่อยู่ในจังหวัดเกิดความแตกต่างกันไปในแต่ละส่วนราชการ ทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเกิดความสับสนในการสั่งซื้อสิ่งจ้าง และการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด^๒

---

^๑ สำนักงบประมาณ, กองประเมินผลและรายงาน, "ประมวลปัญหาและอุปสรรคจากการปฏิบัติการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ปี ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓," เอกสารประกอบการสัมมนาหัวหน้าสำนักงานจังหวัด ณ โรงแรม โกลเด้น คาร์กอน ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ (กรุงเทพมหานคร : สำนักงบประมาณ, ๒๕๒๔), หน้า ๓๔ - ๔๕.

^๒ รายละเอียดโปรดดูหนังสือสำนักงบประมาณที่ สร ๐๓๐๑/๑๓๐๓๑ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๔

๕. กรุณห์หรือสิ่งก่อสร้างบางรายการไม่สามารถจัดซื้อจัดจ้างในจังหวัดได้ ทำให้ต้องขอโอนเงินงบประมาณกลับเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางส่วนกลาง ซึ่งต้องใช้เวลานานทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานในจังหวัดเกิดความล่าช้า

สำหรับข้อจำกัดในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดนั้น เนื่องจากอำนาจในการบริหารงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด เป็นเพียงการบริหารงบประมาณ ซึ่งได้มีการกำหนดงบประมาณไว้แล้วจากส่วนกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจในการกำหนดงบประมาณ หรือกำหนดโครงการที่จะดำเนินการในจังหวัด ซึ่งการที่ส่วนกลางเป็นผู้กำหนดโครงการและงบประมาณให้แก่หน่วยงานในแต่ละจังหวัดนั้น อาจไม่ตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นและรู้ถึงปัญหา และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากกว่า แต่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจและไม่มีอำนาจในการกำหนดโครงการและงบประมาณ เพื่อสนองความต้องการของประชาชน และไม่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็ว^๑

การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจในการจัดทำค่าของงบประมาณ และกำหนดโครงการที่จะดำเนินการในจังหวัดทำให้ไม่สามารถบริหารการพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายได้ ซึ่งเกี่ยวกับข้อจำกัดนี้ ผู้เขียนจะได้เสนอแนวทางแก้ไข เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารการพัฒนาให้ได้ผลตามที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อให้การเร่งรัดพัฒนาจังหวัดสามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

^๑ บุญชู โรจนเสถียร, "การจัดทำงบประมาณในระดับจังหวัด ปี ๒๕๒๕," คำบรรยาย ๓ ศูนย์สารนิเทศผลปฏิบัติราชการ สำนักงบประมาณ, ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ (อัครสำเนา.)